

Opgave maa være den, som man har sat sig ved tidligere lignende Lejligheder: at yde sin Anerkendelse af det udførte Arbejde ved at gøre sig bekendt med det. Det er jo nemlig ikke nogen let Sag. Paa et Omraade som dette, Aftaler og andre Retshandeler paa Formuerettens Omraade, kommer man ind i en Hærskare af Spørgsmaal, som hører til Teoriens allervanskeligste og mest omtvistede, og som det ikke er enhver Lægmands, end ikke enhver Jurists, og ikke enhver Erhvervsdrivendes eller Forretningsmands Sag at være inde i. Men det, der kræves, det, man viser sin Anerkendelse i, er, at man søger Oplysning om de Synsmaader, der har ligget til Grund, og undersøger, hvad der har været det hovedsagelige Motiv til de enkelte Bestemmelser i Ordningen som Helhed. Det er derfor, jeg vil anbefale, at Sagen henvises til et Udvalg med det Formaal for Øje at sætte sig nøje ind i Sagen; formodentlig vil den samme Opgave blive stillet Udvalgene for de andre Sagers Vedkommende.

Jeg skal med Hensyn til nærværende Lovforslag bemærke, at det paa en vis Maade er meget mere almindeligt end de to andre Lovforslag, som nu er blevet forelagt af den højtærede Justitsminister. Det er nemlig ikke indskrænket til at omhandle Handelsrejsende, Kommissionærer o. s. v., men taler om de almindelige formueretlige Forhold, det, man i Systemet vilde kalde Formuerettens almindelige Del. Deri ligger en stor Vanskelighed, fordi det er saa omfattende. Men paa den anden Side har man maattet udskyde meget dels af Hensyn til, at der derom fandtes forskellige Anskuelse, særlig mellem de forskellige Riger, dels af Hensyn til, at der ikke for Tiden var Modenhed til at behandle disse Spørgsmaal. Det er for saa vidt blevet et ufuldstændigt Arbejde, men det er et fuldstændigt Arbejde, for saa vidt som det i Lovforslagets 3 Kapitler omhandler de væsentligste Hovedpunkter angaaende denne Del af Formueretten. Man har her ikke indskrænket sig til blot at kodificere. Det er allerede en stor Opgave at samle de spredte, mange Gange meget ufuldstændige Afgørelser, som nu findes paa dette Omraade, hvor der for en stor Del maa henvises til Afgørelser efter Retspraksis, som altid er en ufuldkommen Retskilde. Og man har heller ikke indskrænket sig til blot at løse de Tvivl, som endnu har vist sig at være til Stede i Retsanvendelsen,

men man har ogsaa paa flere Maader suppleret Bestemmelserne og givet nye Bestemmelser, hvortil der fandtes at være Trang. Det gælder saaledes allerede det første Kapitel, som handler om Afslutning af Aftaler. Her møder man et teoretisk og praktisk meget vigtigt Spørgsmaal, nemlig om et Tilbud eller et Svar som ensidig Erklæring er bindende. Derom hersker der en Aarhundreder gammel Strid. Lovgivningerne staaar delte. Hos os er det anerkendt i Praksis, og det er altsaa nu fælles for de tre Lovforslag, at Tilbudet og Svaret som saadanne og ensidige forbindes. Men den teoretiske Side har allerede i det første Kapitel ikke vist sig mere fremherskende, end at der udtrykkelig er taget Hensyn til, at andre Regler kan komme til at gælde paa dette Hovedpunkt, naar det fremgaar af det paagældende Indhold af Tilbudet eller Svaret eller af Handelsbrug eller anden Sædvane. Det har ikke været Meningen at lægge en bindende Lænke om Handelsbrug og Handelssædvane, og det er et af de Punkter, som utvivlsomt har bevirket Handelsstandens Bifald til dette Lovforslag. — Paa lignende Maade har man heller ikke villet binde Retslivet, naar der er Tale om Tilbud, som afgives i Brev eller Telegram, idet man indrømmer de vedkommende rimelig Betænkningstid med Hensyn til Fristen, inden hvilken Svaret skal være udleveret.

Som noget nyt, som vi ikke hidtil har haft nogen Regel om, vil jeg henvise til Bestemmelsen i § 9. Der er nemlig Forskel paa Tilbud og Opfordring til Tilbud. I Avertissementer, paa Plakater, paa Skilte sker der mange Opfordringer til Tilbud, som ikke endnu er Tilbud, men Opfordringer til at fremsætte Tilbud. Det kan meget ofte være meget tvivlsomt, hvor Grænsen er mellem disse Begreber. Den har man ikke ved § 9 villet drage. Den vil ikke passe alle Tider og alle Vegne. Man har forudsat den. Men med Hensyn til Cirkulærer i snævrere eller større Kredse har man truffet en Bestemmelse, hvorved Grænsen kan blive af Vigtighed, idet Tilbudet forvandles til Opfordring til Tilbud ved Tilføjelse af Ordene „uden Forbindlighed“. Det er altsaa en ny deklatorisk Lovbestemmelse, som i høj Grad antages at maatte tilfredsstille det almindelige Livs Krav.

Jeg gaar dernæst til andet Kapitel, om Fuldmagt. Jeg skal naturligvis ikke gaa i Enkeltheder. Jeg bemærker, at Fuldmagt her er taget i en særlig teknisk